

СТИЛЬ СТИМПАНК В ОДЯЗІ

Стиль стимпанк з'явився в середині XIX століття, під час індустріальної революції в Європі, яка спричинила швидкий прогрес технологій та винаходів. Цей період був часом великих трансформацій у суспільстві, коли відбувався перехід від ручної праці до масового виробництва. Термін «steampunk» був введений у 1987 році письменником К.В. Жеттервейсом для опису фантастичного жанру, який об'єднує елементи парової техніки та вікторіанського стилю. Стимпанк – це здійснення ретрофутуристичних ідей у сучасному світі, поєднуючи в собі вікторіанський антикваріат, технічні винаходи та фантастичні концепції.

Для створення такого одягу використовуються різноманітні матеріали: штучна шкіра, вовна, букле, твід, стрейч, фліс, мереживо, шовк, сатин, шифон, органза та льон. Геометричні візерунки, смуги та клітини часто використовуються для стилізації та надання характерного вигляду цьому стилю. Комбінація різних матеріалів та їх текстур додає багатства та складності образу. Стимпанк використовує механізми, парову силу, зубчасті колеса та інші технічні елементи для створення унікальних дизайнів та елементів, що часто включають неймовірно винахідливі з'єднання матеріалів та технологій.

Акcesуари грають важливу роль в стимпанк-стилі: окуляри з великими круглими лінзами, ковзани, кишенькові годинники, корсети, металеві ланцюги, ключі, маски, капелюхи, підвіски, медалі та значки, надають образу загадковості та історичного звучання. Також часто можна помітити символіку та артистичні вирази, які вказують на індивідуальну історію та світогляд особи, що носить цей одяг, такі як різноманітні ремінці, емблеми, написи чи образи, які мають особливий сенс для власника. Паровози та паропоезди є важливими символами стимпанку, їх дизайн часто надихає та використовується у творенні арт-об'єктів, а їх елементи можна використовувати для створення одягу.

Стимпанк-стиль також відзначається філософією «зроби сам» (DIY), що передбачає власноручне створення одягу та його елементів, незалежно від того, чи йдеться про ремонт та модифікацію існуючого вбрання, чи про створення абсолютно нових виробів з різноманітних матеріалів. Напрямок прагне відмовитися від масового виробництва та індустріальної стандартизації, намагаючись відновити ручну працю. Крім того, він часто пов'язаний з культурою альтернативних спільнот та підтримкою екологічних та сталкерських концепцій, що може включати в себе використання вторинної сировини, переробку відходів та намагання створити більш екологічно чисті та стійкі до зношування вироби.

Також важливо відзначити, що стимпанк часто взаємодіє з іншими культурними впливами, такими як готика, панк, кіберпанк або рок. Це може виявитися в музиці, архітектурі, культурі, літературі, кіно, музиці, в візуальному мистецтві та інших аспектах життя. Літературні твори Жуля Верна, такі як «Двадцять тисяч льє під водою» та «П'ятнадцять тисяч льє під поверхнею», стали канонічними у цьому стилі.

Стимпанк може комбінуватися з іншими жанрами, такими як фантастика, жахи або детектив, щоб створити цікаві та оригінальні образи, не тільки в кіно але і в одязі. В рамках стимпанку існують різноманітні піджанри, наприклад, «біопанк» (biopunk) фокусується на біологічних технологіях та модифікаціях, а «дизельпанк» (dieselpunk)

базується на технологіях раннього 20 століття.

Стимпанк часто включає дивні та фантастичні пристрої, які працюють на парі або гідравліці. Це можуть бути парові роботи, літаючі кораблі, або навіть аналогові комп'ютери. Він постійно еволюціонує, змішуючись з іншими стилями та технологіями, створюючи непередбачуві й унікальні інновації.

Стимпанк-стиль відображає в собі не тільки індивідуальність та технологічний прогрес, але й культурні впливи, що сприяють розмаїттю цього унікального напрямку. Він створює можливість кожному виявити свою креативність та власний погляд на естетику. Що стосується естетичних аспектів, стиль надає широкі можливості для експериментів. Від яскравих та вишуканих образів, які витончено поєднують різні матеріали та візуальні деталі, до темних та аскетичних композицій, які виражають сутність мінімалізму та суворості.

Стимпанк має своїх шанувальників та творців у всьому світі, і він набув особливої популярності в країнах Європи та Північної Америки. У світі відбуваються фестивалі та події, присвячені йому, де шанувальники можуть зустрітися, обмінюватися ідеями та демонструвати свої створення.

Зазначимо, що стимпанк стає не лише частиною гардеробу, а й втіленням особистого стилю та світогляду. Він розповідає історію особи, надаючи можливість відзначити важливі етапи її життя та думки. В деяких стимпанк уявленнях можна помітити боротьбу за рівність статей та соціальних верств.

Стимпанк-стиль у сучасному світі стає не просто модною тенденцією, а культурним явищем, що сприяє розмаїттю та самовираженню, надаючи кожному можливість бути автором власного стилю та ідентичності. Загалом, в одязі – це складне та багатогранне культурне явище, яке дозволяє кожному виразити свої ідеї та переконання через вибір свого образу та створення унікального стилю.

Література:

1. The Steampunk Museum [Електронний ресурс].—Режим доступу: <https://steampunkmuseum.net/>

2. Brass Goggles [Електронний ресурс].—Режим доступу: <https://brassgoggles.co.uk/>

3. Steampunk Tendencies [Електронний ресурс].—Режим доступу: <https://steampunktendencies.com/>

4. The Steampunk Workshop [Електронний ресурс].—Режим доступу: <http://steampunkworkshop.com/>

Під керівництвом: доц. каф. ХТЛПід, Т.І. Попової